

la sinuciderea dirijorului, copleșit de trăirile lui interioare. Natural, deplasările sunt reduse la minim, dar poziționarea în scenă pune bine în valoare liniile dinamice de forță care leagă personajele.

Problema de A.R. Gurney jr. este o scenetă scrisă cu abilitate, după principiul conform căruia personajele știu mai multe decât spectatorii și le livrează informațiile treptat. O soție (aparent însărcinată) îi relatează soțului (aparent abstras în studiu) aventuri erotice mirobolante; acesta, la rândul său, își dezvăluie aventurile picante. De fapt, cei doi fantasmază împreună, încălzindu-și imaginația înainte de a face amor. Miza e mică, dar rezultatul e amuzant, iar loviturile de teatru se succed în mod alert.

Naomi în camera de zi de Christopher Durang este un exercițiu în spirit ionescian, din care lipsește atât verva, cât și profunzimea maestrului. O mamă trăsniță, un fel de relicvă a epocii *flower-power*, primește vizita fiului și a noiei, încropind cu aceștia o conversație făcută din jocuri de cuvinte cam simple. Crizele existențiale ale personajelor fiind, în fond, minore, piesa este lipsită de tensiune. Ea dă însă prilejul Iarinei Demian să se manifeste în forță, în plinătatea talentului său.

Tudor Chirilă este vedeta spectacolului, el jucând roluri importante în toate cele trei piese. Actorul este atașant, dar se vede că joacă destul de rar. Nu redă personajele decât în liniile lor generale, nu pune accentele și nuanțele cu precizia care s-ar impune. Impresia este de om inteligent, care face teatru pentru plăcerea lui. Smaranda Caragea este foarte bună în rolul soției din *Problema*, în care parodiază fin personajul. Ca soție a dirijorului din *Preludiu*, arborează cu pricepere aerul de „mare doamnă”, cu abonament la Filarmonică. Simona Stoicescu face un tur de forță în rolul sopranei, mimând cu dibăcie cântatul și aducând muzicii un bun contrapunct prin replici. Este mai plată în rolul noiei din *Naomi*, dar nici că se putea scoate mare lucru din el. Marius Drogeanu este foarte pitoresc în rolul concertmaistrului, trimițând, poate involuntar, la conflictele iscate de curând sub cupola Ateneului. Andrei Runcanu, în rolul efebului îndrăgostit de dirijor, promite să devină un actor interesant, mai ales că-l ajută fizicul. Deocamdată, se vede că este prea conștient de faptul că „joacă”.

Spectacolul Iarinei Demian, realizat cu finețe, prezintă interes pentru decupajul din dramaturgia contemporană, pe care-l propune.

Teatrul de Comedie – O lume pe dos. Trei piese într-un act de Terrence McNally, A.R. Gurney jr., Christopher Durang. Regia: Iarina Demian. Decorul: Ramona Macarie. Costumele: Anghi Dumitrescu. Cu: Tudor Chirilă, Iarina Demian, Smaranda Caragea, Simona Stoicescu, Marius Drogeanu, Andrei Runcanu. Data reprezentației: 22 ianuarie 2010.

Dramaturgia bunelor sentimente

Se spune că bunele sentimente nu fac o bună literatură. Ele pot inspira, însă, una de mare succes. *Cuore* și *Pollyana* sunt exemple ilustre. Aparținând aceleiași categorii, romanul *Frați de sânge* al lui Ingvar Ambjørnsen a înduioșat inimile, a fost ecranizat și dramatizat, câștigând sufragii unanime, în toate versiunile. El descrie relația afectuoasă dintre doi amărâți, externați dintr-un spital de psihiatrie și ajutați să se integreze în societate. Suntem în Norvegia, stat providențial, în care perdanții sunt ocrotiți. Până la a primi Împărăția Cerurilor, cei săraci cu duhul se bucură de asistența socială. În spital, au fost îngrijiiți cu delicatețe, odată ieșiți, sunt cazați

într-un apartament agreabil, primesc un venit acceptabil și un asistent social plin de solicitudine. Suntem într-o situație exact pe dos față de cea din *Zbor deasupra unui cuib de cuci*.

Pentru adaptarea dramatică a romanului, autorii au ales ca titlu **Elling**, numele unuia dintre cei doi eroi principali. Este o soluție de minimă rezistență, la care recurg mulți autori, dintre cei mai iluștri. De aceea avem mari romane ca *Robinson Crusoe*, *Anna Karenina*, *David Copperfield*, *Jane Eyre*, sau mari piese ca *Don Carlos*, *Egmont*, *Faust* sau *Peer Gynt*. Spectacolul lui Vlad Massaci este lipsit de pretenții, dar fermecător prin echilibru, stil și simțul măsurii. Nimic nu supără prin stridență, nimic nu agasează prin îngroșare. Încântă atenția la nuanțe, precizia semitonurilor. Scenografia lui Andu Dumitrescu este inventivă și inteligent concepută. Este excelentă ideea ușii care desparte doar convențional camera de zi de cea de culcare, perete între ele neexistând. Decorul turnant funcționează fără opintiri, și nu mă refer doar la cele de ordin tehnic, ci și la cele legate de temporizare, care ar fi putut tulbura ritmul spectacolului. Costumele simple individualizează excelent personajele. Comparația cu cele din filmul omonim este în favoarea lor. Balonzaidul lui *Elling* funcționează ca o armură, în care personajul se închide. Cămașa cadrilată a lui *Kjell Bjarne* sugerează un personaj frust, dintr-o bucată, în timp ce cămașa roz și puloverul fin ale lui Elling semnaleză gustul mai educat al acestuia.

Regizorul a asigurat o cursivitate elegantă a spectacolului, cu două excepții care rup ritmul: filmul prea lung, proiectat la început, în care se descrie viața din spital și scena în care se începe să se lege (cam greu) relația cu *Reidun*. Actorii au fost excelent conduși, iar, în plus, au pus și de la ei sulețe, finețe și inițiativă. Marius Florea Vizante este perfect controlat și precis nuanțat. Replica „îi va storci copilul” este aplaudată nu atât pentru poantă, cât pentru intonație. Enervarea în discuția politică este perfect gradată. Ca să punem și ceva sare, că de aceea suntem critici, are uneori în glas un tremolo puțin cam prea melo. Sandu Pop este foarte bun, dar mai puțin flexibil. El adoptă o expresie adecvată, pe care o păstrează, apoi, ca pe o mască. Șerban Georgevici, în rolul asistentului social, ne lasă să credem, la început, că joacă un dur, apoi se înmoaie progresiv, cu sulețe. Mihaela Măcelaru este de-a dreptul o revelație. Are trei roluri și foarte puține replici. Din zâmbete discrete, gesturi furișate și expresii fugitive, creează personaje de memorat. O construiește pe *Reidun* din câteva tușe impresioniste, care se încheagă într-un tablou dinamic și pregnant.

Pare curios ca o asemenea piesă blândă și tandră să ne vină din țara lui Ibsen. Se pare că, în Norvegia, doar clima mai este încă aspră, în timp ce problemele sociale par rezolvate, iar conflictele, moderate. Succesul piesei vine din faptul că, în vremea noastră, publicul se recunoaște în cei săraci cu duhul, nu în cinicii inteligenți ai lui Ibsen sau Shaw.

Teatrul de Comedie – Elling de Ingvar Ambjørnsen, Axel Hellstenius și Petter Næss după romanul *Frați de sânge* de Ingvar Ambjørnsen. Traducerea: Petre Bokor. Regia: Vlad Massaci. Scenografia: Andu Dumitrescu. Ilustrația muzicală: Cristian Juncu. Cu: Marius Florea Vizante, Sandu Pop, Mihaela Măcelaru, Șerban Georgevici. Data premierei: 21 ianuarie 2010.

Marius FLOREA VIZANTE și Sandu POP

